

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

2026-YIL
IYUN/6-SON, I-QISM

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 2026-yil, iyun.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoirazimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldix'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Faxridinov Zafarjon Faxridin o'g'li, O'zb. Res. Bosh prokuraturasi HIJQKD boshqarma boshlig'i
Utayev Uktam Choriyevich, Anijon viloyati prokurorining o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zb. Res. Bosh prokuraturasi IJQK Departamentining Namangan viloyati boshqarmasi boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.
Abdukarimova Dinara Rustamxonovna, bank-moliya akademiyasi professori, DSc., professor.
Ikramov Murod Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjavevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Fakhridinov Zafarjon Fakhridin ogli, Head of the DCEC under the Prosecutor General's Office of the Rep. of Uzb.
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Prosecutor of Anijan Region
Ochilov Farkhod, Head of the Namangan Regional Department of the Department of Internal Affairs of Rep. of Uzb.
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.
Abdukarimova Dinara Rustamkhanovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Ikramov Murod Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti,
O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi huzuridagi Iqtisodiy
jinoyatlarga qarshi kurashish departamenti

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va
taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi
336/3-sonli qarori bilan
ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

O'ZBEKISTON MOLIYA TIZIMINING ZAMONAVIY HOLATI VA UNING BARQARORLIK KO'RSATKICHLARI	18
Nazarov G'ayrat Xayrullayevich	
YUKLARNI TASHISHDA ZARURIY TRANSPORT XUJJATLARI.....	22
Ne'matov Husniddin Alijon o'g'li	
SURXONDARYO VILOYATI HUDUDLARINING MOLIYAVIY BARQARORLIGINI OSHIRISHDA MOLIYAVIY IMTIYOZ VA PREFERENSIYALARNI SAMARALI QO'LLASH YO'NALISHLARI.....	27
Otamurodova Dildora Abdukrimovna	
GLOBAL BEQARORLIK SHAROITIDA MILLIY IQTISODIYOTNING RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH MODELLARI	32
Saidnazarova Odinabonu Saidolim qizi	
СОВРЕМЕННЫЕ ТЕНДЕНЦИИ ИССЛЕДОВАНИЙ В ОБЛАСТИ УЧЕТА И АУДИТА ФИНАНСОВЫХ ИНСТРУМЕНТОВ.....	37
Пулатова Мадина Бейсеновна	
Табаев Азамат Зарипбаевич	
MAJBURIYATMI YOKI MAJBURIY RISK? MOLIYAVIY MAJBURIYATLAR KONSEPTUAL ASOSLARINING IQTISODIY TABIATI VA ZAMONAVIY TALQINLARI.....	42
Palvanov Xusniddin Bekimmatovich	
ПРИНЦИПЫ И МЕТОДЫ УЧЕТА ФИНАНСОВЫХ РЕЗУЛЬТАТОВ В СИСТЕМЕ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛЕНИЯ.....	47
Пу Кебин	
TRANSPORT XIZMATLARI SIFATINI BARQARORLIK NUQTAYI NAZARIDAN O'RGANISH METODOLOGIYASI.....	51
Xodjaniyazov Elbek Sardorovich	
VILOYAT SANOAT KORXONALARINING INNOVATSION RIVOJLANISHIGA TA'SIR ETUVCHI KO'P OMILLI EMPIRIK MODELLAR ASOSIDA TAHLIL QILISH VA PROGNOZLASH (Qashqadaryo viloyati misolida)	57
Avazova Nafisa Namazovna	
SANOAT KORXONALARI SHOVQINI VA ATMOSFERA CHIQINDILARINING TURAR-JOY HUDUDLARI EKOLOGIYASIGA TA'SIRINI KAMAYTIRISH CHORALARI	61
Saparova Shohida Abduvaliyevna	
SANOAT SHOVQINI VA ATMOSFERA IFLOSLANISHINING SHAHAR TURAR JOY HUDUDLARI VA EKOLOGIYASIGA TASIRINI O'RGANISH.....	65
Shaxyusupova Nilufar Erkin qizi	
BARQAROR SHAHAR RIVOJLANISHIDA SANOAT OQOVA SUVLARINI BIOLOGIK TOZALASH TEXNOLOGIYALARINING ROLI.....	69
Tursunova Aziza Asrorovna	
SHAHAR EKOLOGIK MUHITIGA SANOAT KORXONALARINING TA'SIRINI BAHOLASH.....	75
Imomnazarov Farrux Saibjabbor o'g'li	
O'ZBEKISTONDA AYOLLAR TADBIRKORLIGI: RIVOJLANISH TENDENSIYALARI VA IQTISODIY KO'RSATKICHLAR TAHLILI.....	78
Xusanova Zulfiya Raxmatullayevna	
KORXONALARDA INVESTITSIYA SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA INNOVATSION BOSHQARUV MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	87
No'monjonova Muazzam Mahbubjon qizi	
SOLIQ TIZIMIDA SOLIQ RISKINI BAHOLASH USLUBIYOTI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI.....	93
Nasimov Ravshanjon Azimovich	

KICHIK VA O'RTA BIZNES SUBYEKTLARINI RAQAMLASHTIRISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGI	100
Kazakova Zulayho Salaxiddinovna	
THE IMPACT OF DIGITAL LITERACY ON LABOR PRODUCTIVITY IN UZBEKISTAN'S SERVICE SECTOR: A REGRESSION ANALYSIS.....	106
Ismoilov Elyorjon Makhamadali Ugli	
Urinov Bobur Nasilloevich	
EKOLOGIK NIZOLARNI HAL ETISHDA SUD AMALIYOTINING O'RNI VA AHAMIYATI.....	112
Gapparov Sarvar Xolmurodovich	
ASOSIY FAOLIYAT XARAJATLARINING NAZARIY VA HUQUQIY ASOSLARI	116
Djumayeva Guzal Axtamovna	
Yadgarova Madina Xasan qizi	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA JARAYONIDA BANK SOHASIDAGI KIBERJINOYATLAR: TAHLIL, TAHDID VA MUHOFAZA MEKANIZMLARI	120
Xudayarova Xurshida Abdunazarovna	
ПРОБЕЛЫ В МЕЖДУНАРОДНО-ПРАВОВОМ РЕГУЛИРОВАНИИ СОВМЕСТНОГО ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ВОДНЫХ РЕСУРСОВ ТРАНСГРАНИЧНЫХ РЕК ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ (НА ПРИМЕРЕ БАСЕЙНА АРАЛЬСКОГО МОРЯ).....	126
Тиллахуджаев Аббосхон	
Дилфуза Шакирова	
Мухамедалиева Сайёра	
Ойбек Камилов	
ALOQA XIZMATLARI SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYANING O'RNI VA BAHOLASH USULLARI	139
Xazratov Abror Panjiyevich	
STRATEGIC HUMAN RESOURCE MANAGEMENT IN HIGHER EDUCATION: CHALLENGES AND OPPORTUNITIES.....	146
Sultonboyeva Munira Bahodirovna	
Sultanova Kamila Muktorali Kizi	
TIJORAT BANKLARIDA BUXGALTERIYA HISOBINI TASHKIL ETISHNING NORMATIV-HUQUQIY ASOSLARI.....	154
Toshimov Azizbek Hakimovich	
Nomozov G'ofur Abdusalomovich	
DAVLAT BUDJETI XARAJATLARINING ASOSIY YO'NALISHLARI: STRUKTURAVIY TRANSFORMATSIYA VA SAMARADORLIKNI BAHOLASH	158
Izbosarov Bobur Baxriddinovich	
Umirov Sherzod Baxriddinovich	
INTEGRATION OF TRADE MARKETING AND E-COMMERCE: COMBINING ONLINE AND OFFLINE SALES CHANNELS	162
Mamatkulova Shoira Jalolovna	
AHOLIGA SAVDO XIZMATLARI KO'RSATISH SOHASINI RAQAMLASHTIRISH MEKANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH.....	168
Qodirov Farrux Ergash o'g'li	
Jurayev Suxrobjon Saloxiddin o'g'li	
ИСПОЛЬЗОВАНИЕ МАРКЕТИНГОВЫХ ИССЛЕДОВАНИЙ В МАРКЕТИНГОВОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ.....	177
Маматкулова Шоира Джалоловна	
РОЛЬ И ЗНАЧЕНИЕ ЛОГИСТИКИ В РАЗВИТИИ КОММЕРЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ТОРГОВЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ.....	184
Маматкулова Шоира Джалоловна	

SUN'IY INTELLEKT VA RAQAMLI TRANSFORMATSIYANING BANK SOHASIDA INTEGRATSIYASI XUSUSIYATLARI VA TAHLILI	191
Jurayeva Sevara Zakirovna	
INNOVATSION IQTISODIYOTNI SHAKLLANTIRISHNING MEHNAT BOZORIGA TA'SIRLARINI BAHOlash MASALALARI.....	197
Tursunboyev Umarbek	
ПРИМЕНЕНИЕ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА И МЕТОДОВ МАШИННОГО ОБУЧЕНИЯ ПРИ ОЦЕНКЕ НЕДВИЖИМОГО ИМУЩЕСТВА НА ПРЕДПРИЯТИЯХ: ОПЫТ УЗБЕКИСТАНА	202
Мирджалилова Дилдора Шухратовна	
Мансурова Сайёра Бахтиёрвна	
БАНК ТИЗИМИ БАҲҚАРОРГИНИ ТАЪМИНЛАШ ВОСИТАЛАРИ ВА УСУЛЛАРИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ	213
Ж.О.Баходиров	
О'ЗБЕКИСТОН АГРАР СУГ'УРТА БОЗОРИДА ESG ТАМОЙИЛЛАРИНИ ЖОРИЙ ЕТИШНИНГ ХАВФЛАРИНИ БОШҚАРИШ ВА БАҲҚАРОРЛИКНИ ОШИРИШДАГИ О'РНИ.....	219
Kodirova Samira Kamol qizi	
PERSONALISED OFFERS IN DIRECT MARKETING: IMPACT ON SALES AND CUSTOMER LOYALTY.....	225
Mamatkulova Shoira Djalolovna	
TURIZM INFRASTRUKTURASINI RIVOJLANTIRISHDA RAQAMLI XIZMATLARDAN FOYDALANISHNING NAZARIY ASOSLARI VA AQLLI TURIZM KONSEPSIYASI.....	231
Musirmanov Shohboz Usmon o'g'li	

TURIZM INFRASTRUKTURASINI RIVOJLANTIRISHDA RAQAMLI XIZMATLARDAN FOYDALANISHNING NAZARIY ASOSLARI VA AQLLI TURIZM KONSEPSIYASI

Musirmanov Shohboz Usmon o'g'li
Shahrisabz davlat pedagogika instituti
Amaliy matematika va amaliy matematika kafedrasida asistent o'qituvchisi

Annotatsiya. Mazkur maqolada turizm infratuzilmasini rivojlantirishda raqamli xizmatlardan foydalanishning nazariy asoslari hamda aqlli turizm (Smart Tourism) konsepsiyasi tahlil qilingan. Turizm infratuzilmasini boshqarishda platforma iqtisodiyoti, tranzaksiya xarajatlari nazariyasi, xizmatlar iqtisodiyoti va innovatsion rivojlanish yondashuvlari asosida ilmiy tahlillar olib borilgan. Shuningdek, sun'iy intellekt, IoT va Big Data texnologiyalarining turizm infratuzilmasiga ta'siri o'rganilgan.

Kalit so'zlar: turizm infratuzilmasi, smart tourism, raqamli xizmatlar, AI, IoT, Big Data, platforma iqtisodiyoti, innovatsiyalar, QR-kod, mobil ilova, aqlli tizimlar, raqamli transformatsiya.

Аннотация (русский). В данной статье проанализированы теоретические основы использования цифровых услуг в развитии туристической инфраструктуры и концепции умного туризма. Исследованы вопросы применения искусственного интеллекта, Интернета вещей и технологий Big Data в развитии туристической отрасли.

Ключевые слова: туристическая инфраструктура, цифровые услуги, Smart Tourism, искусственный интеллект, Big Data, IoT.

Abstract (English). This article analyzes the theoretical foundations of digital services in tourism infrastructure development and the Smart Tourism concept. The study examines the role of Artificial Intelligence, Internet of Things and Big Data technologies in tourism infrastructure management.

Keywords: tourism infrastructure, smart tourism, digital services, AI, Big Data, IoT, digital transformation.

KIRISH

Hozirgi globallashuv va raqamli transformatsiya sharoitida turizm sohasi jahon iqtisodiyotining eng jadal rivojlanayotgan tarmoqlaridan biriga aylanib bormoqda. Jahon miqyosida turizm xizmatlarini ko'rsatishning an'anaviy modeli asta-sekin raqamli texnologiyalar asosidagi boshqaruv tizimlari bilan almashmoqda. Natijada turizm infratuzilmasi faqat mehmonxonalar, transport tarmoqlari va tarixiy obyektlar majmuasi sifatida emas, balki ma'lumotlar oqimi, raqamli platformalar va intellektual servislar integratsiyasiga asoslangan murakkab tizim sifatida shakllanmoqda. Zamonaviy turizmning rivojlanishi "Smart Tourism" (aqlli turizm) konsepsiyasi bilan chambarchas bog'liq bo'lib, ushbu yondashuv sun'iy intellekt, Internet of Things (IoT), Big Data, bulutli texnologiyalar, QR-kodli tizimlar, mobil ilovalar va geoaxborot tizimlari yordamida turizm xizmatlarini real vaqt rejimida boshqarish imkonini bermoqda.

Bugungi kunda raqamli texnologiyalarni joriy etish orqali turizm xizmatlarining samaradorligini oshirish, xizmat ko'rsatish sifati va tezkorligini yaxshilash, turistlar oqimini tartibga solish hamda hududlarning raqobatbardoshligini kuchaytirish masalalari dolzarb ahamiyat kasb etmoqda. Turizm infratuzilmasining raqamli transformatsiyasi natijasida turistlar xizmatlarni qidirish, tanlash, bron qilish, to'lovlarni amalga oshirish va xizmat sifatini baholash imkoniyatiga ega bo'lmoqda. Bu esa o'z navbatida xizmat ko'rsatish jarayonlarining avtomatlashtirilishiga, tranzaksiya xarajatlarining kamayishiga va boshqaruv samaradorligining ortishiga olib kelmoqda.

O'zbekiston Respublikasida ham turizm sohasini rivojlantirish davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biri sifatida belgilangan. Xususan, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 5-yanvardagi PF-5611-sonli "O'zbekiston Respublikasida turizm sohasini jadal rivojlantirish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar

to'g'risida"gi Farmonida turizm sohasini modernizatsiya qilish, turistik infratuzilmani rivojlantirish va xalqaro turizm bozorida mamlakatning raqobatbardoshligini oshirish bo'yicha ustuvor vazifalar belgilab berilgan.

Shuningdek, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yildagi PF-5781-sonli "Turizm sohasini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi Farmoni turizm infratuzilmasini takomillashtirish, turistik zonalar va klasterlarni rivojlantirish, internet tarmoqlari va elektron xizmatlarni keng joriy etishga qaratilgan muhim hujjatlardan biri hisoblanadi. Mazkur hujjatda turizm obyektlarini raqamlashtirish va zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish masalalariga alohida e'tibor qaratilgan.

Mamlakatimizda raqamli iqtisodiyot va elektron boshqaruv tizimini rivojlantirishning huquqiy asoslari O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 5-oktabrdagi "Raqamli O'zbekiston – 2030" strategiyasi orqali yanada mustahkamlandi. Mazkur strategiya davlat boshqaruvi, iqtisodiyot va ijtimoiy sohalarni raqamlashtirish, jumladan turizm sohasida ham zamonaviy axborot texnologiyalarini keng joriy etish vazifalarini belgilab berdi. Strategiya doirasida turizm infratuzilmasini raqamlashtirish, elektron platformalarni rivojlantirish va xizmatlarni avtomatlashtirish bo'yicha muhim vazifalar ko'zda tutilgan.

Bundan tashqari, "O'zbekiston – 2030" strategiyasida mamlakatning turistik salohiyatini oshirish, xorijiy turistlar sonini ko'paytirish va turizm xizmatlarini raqamlashtirish orqali xizmatlar sifatini yangi bosqichga olib chiqish ustuvor vazifalardan biri sifatida belgilangan.

Yuqoridagi huquqiy-me'yoriy hujjatlar va zamonaviy rivojlanish tendensiyalari turizm infratuzilmasini rivojlantirishda raqamli xizmatlardan foydalanishning nazariy asoslarini chuqur o'rganish hamda aqlli turizm konsepsiyasini ilmiy jihatdan tahlil qilish zaruratini yuzaga keltiradi. Shu bois ushbu tadqiqotning asosiy maqsadi turizm infratuzilmasini raqamlashtirishning nazariy asoslarini o'rganish, Smart Tourism konsepsiyasining tarkibiy elementlarini tahlil qilish hamda uning amaliy ahamiyatini yoritishdan iborat.

MAVZUNING DOLZARBLIGI

Hozirgi globallashuv va raqamli iqtisodiyotning jadal rivojlanishi sharoitida turizm sohasi iqtisodiyotning eng tez rivojlanayotgan va yuqori daromad keltiruvchi tarmoqlaridan biri sifatida shakllanmoqda. Zamonaviy turizm tizimida xizmat ko'rsatish jarayonlari an'anaviy shakldan raqamli boshqaruv tizimlariga o'tib bormoqda. Natijada turizm infratuzilmasi faqat mehmonxona, transport, ekskursiya xizmatlari va turistik obyektlar majmuasi sifatida emas, balki axborot texnologiyalari, raqamli platformalar va intellektual tizimlar orqali boshqariladigan murakkab ekotizim sifatida qaralmoqda. Shu sababli turizm infratuzilmasini rivojlantirishda raqamli xizmatlardan foydalanish masalasi zamonaviy ilmiy tadqiqotlarning muhim yo'nalishlaridan biri hisoblanadi.

Bugungi kunda turistlar xizmatlarni an'anaviy usullar orqali emas, balki mobil ilovalar, internet platformalari, elektron bronlash tizimlari va raqamli servislar yordamida tanlashni afzal ko'rmoqda. Turistlarning ehtiyojlari va talablarining o'zgarishi xizmat ko'rsatish tizimlarini yanada takomillashtirish zaruratini yuzaga keltirmoqda. Ayniqsa, turistlar uchun xizmatlarning tezkorligi, qulayligi, xavfsizligi va individuallashtirilganligi muhim omillardan biriga aylanmoqda. Mazkur talablarni qondirish esa turizm tizimiga zamonaviy raqamli texnologiyalarni joriy etishni taqozo etadi.

Raqamli xizmatlardan foydalanish turizm infratuzilmasining samaradorligini oshirishda muhim omil hisoblanadi. Xususan, sun'iy intellekt texnologiyalari turistlarning ehtiyojlarini tahlil qilish va shaxsiy tavsiyalar berish imkonini yaratadi, Internet of Things (IoT) texnologiyalari esa real vaqt rejimida monitoring va boshqaruvni amalga oshirishga xizmat qiladi. Big Data texnologiyalari yordamida turistlar oqimini prognoz qilish, marketing strategiyalarini optimallashtirish va xizmatlar sifatini oshirish mumkin bo'ladi. Natijada xizmat ko'rsatish tizimlari avtomatlashtiriladi, boshqaruv xarajatlari qisqaradi va xizmat sifati oshadi.

Shuningdek, zamonaviy raqamli texnologiyalar asosida shakllanayotgan "Smart Tourism" (aqlli turizm) konsepsiyasi turizm infratuzilmasini yangi bosqichga olib chiqmoqda. Ushbu yondashuv orqali turistik obyektlar, transport tizimlari, axborot xizmatlari va servis tarmoqlari yagona platforma asosida integratsiyalashadi. Bu esa turistlarga qulay va tezkor xizmat ko'rsatish bilan birga, hududlarning turistik jozibadorligini va raqobatbardoshligini oshirish imkonini beradi.

Shu nuqtai nazardan, turizm infratuzilmasini rivojlantirishda raqamli xizmatlardan foydalanishning nazariy asoslarini ilmiy jihatdan tadqiq etish, aqlli turizm konsepsiyasining mazmun-mohiyatini o'rganish hamda uning turizm tizimiga ta'sirini tahlil qilish muhim ilmiy-amaliy ahamiyat kasb etadi. Mazkur yo'nalishda olib boriladigan tadqiqotlar turizm xizmatlarini takomillashtirish, hududiy turizm salohiyatini oshirish va turizm sohasining barqaror rivojlanishini ta'minlashga xizmat qiladi.

ILMIY ADABIYOTLAR TAHLILI

Turizm infratuzilmasini rivojlantirishda raqamli xizmatlardan foydalanish masalalari so'nggi yillarda xorijiy va mahalliy olimlar tomonidan faol tadqiq qilinayotgan ilmiy yo'nalishlardan biri hisoblanadi. Mazkur yo'nalishdagi tadqiqotlar asosan xizmatlar iqtisodiyoti, platforma iqtisodiyoti, innovatsion rivojlanish

nazariyasi, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari va aqlli turizm (Smart Tourism) konsepsiyasi asosida olib borilgan.

Turizm sohasining raqamli transformatsiyasi va raqobatbardoshligini oshirish masalalariga bag'ishlangan dastlabki ilmiy tadqiqotlar xorijiy olimlar tomonidan ishlab chiqilgan. Jumladan, M.Porter o'zining raqobat ustunligi nazariyasida korxonalar va xizmat ko'rsatish tizimlarida zamonaviy texnologiyalarni joriy etish samaradorlikni oshirish va bozordagi ustunlikka erishishning muhim omili ekanligini asoslab bergan. Olimning fikriga ko'ra, texnologiyalar qiymat zanjiri elementlarini takomillashtirish orqali xizmatlar sifati va samaradorligini oshiradi.

P.Kotler marketing va xizmatlar boshqaruvi bo'yicha tadqiqotlarida iste'molchiga yo'naltirilgan xizmat ko'rsatish tizimlari zamonaviy biznesning asosiy elementi ekanligini ta'kidlaydi. Uning ilmiy qarashlariga ko'ra, xizmat ko'rsatish tizimlarini raqamlashtirish iste'molchilar ehtiyojlarini chuqur tahlil qilish, bozor talabini prognozlash va shaxsiylashtirilgan xizmatlarni shakllantirish imkoniyatini yaratadi.

R.Coase va O.Williamson tomonidan ishlab chiqilgan tranzaksiya xarajatlari nazariyasida axborot texnologiyalari va raqamli platformalar xizmat ko'rsatish jarayonidagi qidiruv, monitoring va nazorat xarajatlarini kamaytiruvchi asosiy vositalardan biri sifatida ko'rsatilgan. Mazkur nazariyaga ko'ra, raqamli texnologiyalarni qo'llash iqtisodiy subyektlar o'rtasidagi o'zaro aloqalarni soddalashtirib, xizmat ko'rsatish samaradorligini oshirishga xizmat qiladi.

Turizm infratuzilmasini aqlli boshqarish masalalari D.Buhalis va A.Amaranggana tomonidan chuqur tadqiq qilingan. Ular "Smart Tourism Destination" konsepsiyasini ishlab chiqib, turizm obyektlari, turistlar va xizmat ko'rsatuvchi subyektlar o'rtasidagi aloqalarni yagona raqamli platforma asosida integratsiyalash zarurligini asoslab berganlar. Ularning tadqiqotlariga ko'ra, smart turizmning asosiy komponentlari axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, real vaqt ma'lumotlari, IoT va sun'iy intellekt tizimlari hisoblanadi.

U.Gretzel tomonidan olib borilgan tadqiqotlarda aqlli turizmning nazariy asoslari va rivojlanish bosqichlari o'rganilgan. Olimning ta'kidlashicha, smart turizm nafaqat texnologik yechimlarni joriy etish, balki turistlarning ehtiyojlarini va tajribalarini markazlashtirgan holda boshqaruv tizimlarini shakllantirishni ham nazarda tutadi.

Li va Hu tomonidan olib borilgan ilmiy izlanishlarda turizmda Big Data texnologiyalarining qo'llanilishi va turistlar oqimini prognozlash masalalari tahlil qilingan. Ularning fikricha, katta hajmdagi ma'lumotlarni qayta ishlash turistlar xulq-atvorini o'rganish va samarali marketing strategiyalarini ishlab chiqishda muhim ahamiyatga ega.

Xiang va Fesenmaier tomonidan olib borilgan tadqiqotlarda raqamli texnologiyalar yordamida turistlar ehtiyojlarini aniqlash va turistik xizmatlarni individuallashtirish masalalari yoritilgan. Olimlar turizmda sun'iy intellekt va tahliliy platformalardan foydalanish xizmatlar sifati oshirishga ijobiy ta'sir ko'rsatishini asoslaganlar.

Mahalliy olimlarning ilmiy tadqiqotlarida ham turizm sohasini modernizatsiya qilish, hududiy turizm salohiyatidan samarali foydalanish hamda raqamli xizmatlarni joriy etish masalalari o'rganilgan. Tadqiqotlarda asosan turizm xizmatlarini diversifikatsiya qilish, turizm infratuzilmasini takomillashtirish, hududiy turizm klasterlarini rivojlantirish va xizmatlar sifati oshirish bo'yicha ilmiy takliflar ishlab chiqilgan.

Yuqoridagi ilmiy adabiyotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, turizm infratuzilmasini rivojlantirishda raqamli xizmatlardan foydalanish bo'yicha qator ilmiy tadqiqotlar olib borilgan bo'lsa-da, aqlli turizm konsepsiyasining hududiy turizm tizimlariga moslashuv mexanizmlari, raqamli xizmatlarni integratsiyalashgan holda boshqarish modeli hamda mahalliy sharoitga mos raqamli ekotizimlarni shakllantirish masalalari yetarli darajada tadqiq etilmagan. Shu sababli mazkur yo'nalishda ilmiy tadqiqotlarni davom ettirish zarurati mavjud.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur tadqiqotda turizm infratuzilmasini rivojlantirishda raqamli xizmatlardan foydalanishning nazariy va amaliy jihatlarini o'rganish hamda aqlli turizm (Smart Tourism) konsepsiyasining samaradorligini baholash uchun zamonaviy ilmiy tadqiqot usullaridan foydalanildi. Tadqiqotning metodologik asosini tizimli yondashuv, qiyosiy tahlil, statistik tahlil, modellashtirish, ilmiy umumlashtirish va iqtisodiy tahlil usullari tashkil etdi.

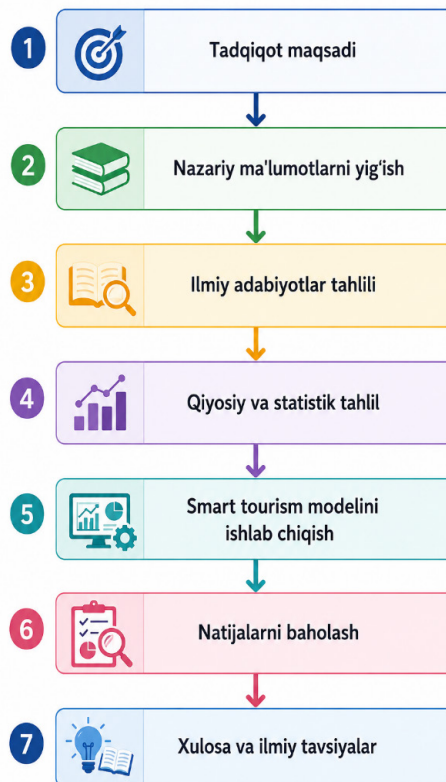
Tizimli yondashuv yordamida turizm infratuzilmasining tarkibiy qismlari o'rtasidagi bog'liqlik va raqamli xizmatlarning o'zaro integratsiyasi o'rganildi. Ushbu usul turizm tizimini alohida obyektlar yig'indisi sifatida emas, balki yagona axborot va xizmat ko'rsatish tizimi sifatida tahlil qilish imkonini berdi.

Qiyosiy tahlil usuli orqali xorijiy davlatlar va mahalliy tajribalar o'rtasidagi farqlar hamda raqamli xizmatlarning samaradorligi taqqoslandi. Statistik tahlil usuli yordamida turizm sohasidagi ko'rsatkichlar va ularning o'zgarish dinamikasi o'rganildi. Modellashtirish usuli asosida aqlli turizm infratuzilmasining konseptual modeli ishlab chiqildi.

1-jadval

Tadqiqotda qo'llanilgan metodlar va ularning vazifalari

No	Tadqiqot usuli	Mazmuni	Tadqiqotdagi vazifasi
1	Tizimli tahlil	Turizm tizimi elementlari o'rtasidagi bog'liqlikni o'rganish	Turizm infratuzilmasining yagona tizim sifatidagi tuzilishini aniqlash
2	Qiyosiy tahlil	Turli mamlakatlar tajribasini solishtirish	Raqamli xizmatlar samaradorligini baholash
3	Statistik tahlil	Ma'lumotlarni matematik tahlil qilish	Turizm ko'rsatkichlarining dinamikasini aniqlash
4	Modellashtirish	Konseptual model ishlab chiqish	Smart tourism modelini yaratish
5	Ilmiy umumlashtirish	Nazariy va amaliy natijalarni birlashtirish	Xulosa va tavsiyalar ishlab chiqish

Mazkur metodologik yondashuv tadqiqotning ilmiy ishonchligini ta'minlashga xizmat qildi hamda turizm infratuzilmasini raqamlashtirishning nazariy va amaliy jihatlarini kompleks o'rganish imkonini berdi.

2-jadval

Turizm infratuzilmasini tadqiq qilishda foydalanilgan ma'lumotlar manbalari

No	Ma'lumot manbasi	Tadqiqotdagi foydalanish maqsadi
1	Xalqaro ilmiy maqolalar	Nazariy asoslarni o'rganish
2	Turizm statistik ma'lumotlari	Ko'rsatkichlarni tahlil qilish
3	Xorijiy tajribalar	Taqqoslash va baholash
4	Raqamli platformalar ma'lumotlari	Raqamli xizmatlar imkoniyatlarini tahlil qilish
5	Ilmiy monografiyalar	Nazariy xulosalarni shakllantirish

TAHLILLAR VA ILMIY NATIJALAR

Mazkur tadqiqot doirasida turizm infratuzilmasini rivojlantirishda raqamli xizmatlardan foydalanishning nazariy va amaliy jihatlarini tahlil qilindi hamda aqlli turizm (Smart Tourism) konsepsiyasining xizmat ko'rsatish tizimlari samaradorligiga ta'siri o'rganildi. O'tkazilgan ilmiy tahlillar shuni ko'rsatdiki, zamonaviy turizm tizimlarida raqamli xizmatlarni joriy etish nafaqat xizmat ko'rsatish sifatini oshiradi, balki boshqaruv samaradorligi va hududiy raqobatbardoshlikning kuchayishiga ham ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

Qiyosiy tahlillar natijasida aniqlanishicha, raqamli texnologiyalar keng joriy etilgan hududlarda turistlarga xizmat ko'rsatish sifati va tezkorligi an'anaviy boshqaruv tizimlariga nisbatan yuqori darajada shakllangan. Xususan, mobil ilovalar, elektron bronlash tizimlari, QR-kodli axborot platformalari va sun'iy intellekt asosidagi tavsiya tizimlari xizmatlar sifati hamda turistlar qoniqish darajasining oshishiga xizmat qilmoqda.

Tadqiqot davomida smart tourism konsepsiyasining asosiy tarkibiy elementlari – sun'iy intellekt (AI), Internet of Things (IoT), Big Data texnologiyalari va raqamli platformalar o'rtasidagi o'zaro bog'liqlik tahlil qilindi. Olingan natijalarga ko'ra, AI texnologiyalarini qo'llash turistlarning individual ehtiyojlarini aniqlash va shaxsiy tavsiyalar ishlab chiqishga imkon yaratadi. IoT texnologiyalari orqali turistik obyektlar va transport tizimlarining real vaqt monitoringi amalga oshiriladi. Big Data texnologiyalari esa turistlar oqimini prognoz qilish, marketing strategiyalarini shakllantirish hamda xizmat ko'rsatish samaradorligini oshirish imkonini beradi.

O'rganishlar asosida turizm infratuzilmasini rivojlantirishda raqamli xizmatlarning quyidagi ilmiy natijalari aniqlandi:

1. Raqamli xizmatlarni joriy etish turizm xizmatlarini avtomatlashtirish imkoniyatini yaratadi;
2. Turistlarga ko'rsatilayotgan xizmatlarning tezkorligi va sifati oshadi;
3. Turistlar oqimini real vaqt rejimida monitoring qilish imkoniyati paydo bo'ladi;
4. Turizm infratuzilmasini boshqarish xarajatlari qisqaradi;
5. Hududiy turizm salohiyati va raqobatbardoshlik darajasi oshadi;
6. Turizm tizimining ekologik va iqtisodiy barqarorligi ta'minlanadi.

Tahlillar natijasida ishlab chiqilgan konseptual model asosida turizm infratuzilmasining an'anaviy boshqaruv tizimidan ma'lumotlarga asoslangan aqlli boshqaruv tizimiga transformatsiyalanish mexanizmi taklif qilindi. Ushbu model turizm xizmatlari, transport tizimlari, axborot platformalari va turistlar o'rtasidagi aloqalarni yagona raqamli ekotizim asosida integratsiyalash imkonini beradi.

Umuman olganda, tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, turizm infratuzilmasida raqamli xizmatlardan foydalanish zamonaviy turizmni rivojlantirishning muhim omillaridan biri hisoblanadi va uning samarali joriy etilishi xizmat ko'rsatish tizimlarining innovatsion rivojlanishiga xizmat qiladi.

XULOSA

Tadqiqot natijalari asosida shuni ta'kidlash mumkinki, turizm infratuzilmasini rivojlantirishda raqamli xizmatlardan foydalanish zamonaviy boshqaruvning muhim yo'nalishlaridan biridir. Smart tourism konsepsiyasi turizm xizmatlarini integratsiyalash, turistlar tajribasini yaxshilash va hududiy raqobatbardoshlikni oshirish imkonini beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Porter M.E. Competitive Advantage. New York: Free Press, 1985.
2. Kotler P. Marketing Management. Pearson Education, 2018.
3. Coase R.H. The Nature of the Firm. *Economica*, 1937.
4. Williamson O.E. Markets and Hierarchies. New York, 1975.
5. Buhalis D., Amaranggana A. Smart Tourism Destinations. Springer, 2015.
6. Gretzel U. Smart Tourism: Foundations and Developments. *Electronic Markets*, 2015.
7. OECD Tourism Trends and Policies. Paris, 2022.
8. UNWTO Tourism Highlights. Madrid, 2023.
9. UNWTO Digital Transformation Report, 2023.
10. World Economic Forum Travel and Tourism Report, 2024.
11. Li Y., Hu C. Smart Tourism Research Perspectives. *Tourism Management*, 2017.
12. Xiang Z., Fesenmaier D. Analytics in Smart Tourism Design. *Tourism Management*, 2018.
13. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining turizmni rivojlantirishga oid farmonlari.
14. O'zbekiston Respublikasining "Turizm to'g'risida"gi Qonuni.
15. O'zbekiston Respublikasi Turizm qo'mitasi statistik ma'lumotlari.
16. OECD Digital Economy Outlook, 2023.

17. Hall C.M. *Tourism Planning and Development*. Routledge, 2019.
18. Usmon o'g'li, Musirmanov Shohboz. "IJTIMOIY TARMOQLAR ORQALI TURISTIK JOYLARNI REKLAMA QILISH VA MIJOZLAR BILAN SAMARALI ALOQA O'RNATISH." *Scientific Journal of Actuarial Finance and Accounting* 4.10 (2024): 369-374.
19. Musirmanov, Shohboz, and Fotima Norboyeva. "INFORMATIKA VA AXBOROT TEXNOLOGIYALARI FANIDAN DARSDAN TASHQARI MASHG'ULOTLARNI TASHKIL ETISH METODIKASI." *Общественные науки в современном мире: теоретические и практические исследования* 4.4 (2025): 29-31.
20. Musirmanov, Shohboz, and Jasmina Toshpo'lotova. «Innovatsion iqtisodiyotni rivojlantirishda moliyaviy texnologiyalarning o'rni.» (2024): 378-380.
21. Xudayberdiyev, Farxod, and Shohboz Musirmanov. «BIOINFORMATIKA VA MALUMOTLARNI QAYTA ISHLASH.» *Универсальная индексная библиотека прикладных наук в современном мире: проблемы и решения* 4.3 (2025): 20-23.
22. Zokirov, Kurbonalijon, et al. "The impact of various mulch materials on the development and maturation of watermelon." *BIO Web of Conferences*. Vol. 149. EDP Sciences, 2024.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz HAKIMOV

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Hasan MAQSUDOV

2026. № 6/1

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelmasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin. Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

EI.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>